

Úřad práce České republiky, generální ředitelství

Č.j.: UPCR-2023/138763-20000403/3

Poskytnutí informací ohledně pomoci zaměstnancům při platební neschopnosti zaměstnavatele, vytváření nových pracovních míst pro zaměstnance a příspěvků na zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Žádost:

ze dne 24. 11. 2023

Žádost o poskytnutí informací na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Žadatel žádá o odpověď na následující dotazy:

- a) pokud zaměstnanec vykonávající řádně zaměstnání v ČR, je zaměstnání řádně dle zákoníku práce a to tak, že má uzavřenou pracovní smlouvu na dobu neurčitou a řádně pracuje u zaměstnavatele, se dostane do situace, kdy zaměstnavatel mu přestane opakovaně několik měsíců po sobě vyplácet ze zákona mzdu a neodvádí za něj odvody, jaký je postup u ÚP?
 1. jede se na ÚP s touto skutečností dle trvalého bydliště zaměstnance či ÚP registrace zaměstnavatele dle adresy z obchodního rejstříku,
 2. má si sebou vzít pracovní smlouvu, měsíční vyúčtování, platový výměr a jaké další dokumenty a doklady,
 3. jakou výší může ÚP pomoci zaměstnanci po dobu nevyplácení mzdy zaměstnavatelem, jak velkou částku bude zaměstnanec od ÚP pobírat, celou mzdu či kolik procent ze své doložené mzdy,
 4. pokud je zaměstnavatel k nezastižení, jak dlouho může náhradní mzdu ÚP zaměstnanci vyplácet,
 5. jaké formuláře jsou od ÚP k výplatě nutné,
 6. v případě, že zaměstnavatel nehradí ČSSZ, ZP a FÚ odvody, bude již v rozhodné době hradit za zaměstnavatele při výplatě náhrady ÚP,
 7. jak přesně postupovat v případě, že se stane tato skutečnost?
- b) je dle zkušeností ÚP věk 50+ a 60+ rizikovou skupinou na trhu práce v ČR?
- c) přispívá ÚP zaměstnavateli částkou a do jaké výše při vytvoření nového pracovního místa a pro jakou skupinu obyvatel a za jakých podmínek?
- d) přispívá ÚP zaměstnavateli při zaměstnání zdravotně postižených občanů (invalidních zaměstnanců stupně I, II a III) a se změněnou pracovní schopností, do jaké výše a za jakých podmínek?
- e) prosím o zaslání mapky průměrné nezaměstnanosti v jednotlivých bývalých okresech v ČR dnes spadající pod kraje ČR z 10/2023 z údajů ÚP,

- f) prosím o zaslání mapky průměrné nezaměstnanosti věkové kategorie 50+, 60+ a invalidních zaměstnanců v ČR.

GŘ ÚP ČR žadateli sdělilo následující:

- a) Informace o pomoci zaměstnancům při platební neschopnosti zaměstnavatele uvádí Úřad práce ČR na stránce <https://www.uradprace.cz/web/cz/insolvence-zamestnavatele>. Jsou zde k dispozici zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, podrobný výklad k tomuto zákonu, který Vám zasílám v příloze, soubory „Žádost o uspokojení mzdových nároků“ a „Doložení mzdových nároků zaměstnance“ a také databáze, v níž je možné ověřit, zda konkrétní zaměstnavatel je či není v platební neschopnosti.

Pokud zaměstnavatel není v platební neschopnosti a pouze svévolně nevyplácí zaměstnanci mzdu a neodvádí za něj odvody, je potřeba to řešit občanskoprávní cestou, tj. dohodou se zaměstnavatelem nebo podáním žaloby k soudu, bez účasti Úřadu práce ČR.

Skutečnost, že zaměstnavatel nevyplatil zaměstnanci mzdu nebo plat nebo náhradu mzdy nebo platu anebo jakoukoli jejich část do 15 dnů po uplynutí období splatnosti, dává zaměstnanci právo okamžitě zrušit pracovní poměr podle § 56 zákoníku práce.

- b) Podle § 33 odst. 1 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), se při zprostředkování zaměstnání věnuje zvýšená péče uchazečům o zaměstnání, kteří ji pro svůj zdravotní stav, věk, péči o dítě nebo z jiných vážných důvodů potřebují. V souladu s tímto ustanovením věnuje Úřad práce ČR občanům ve věku 50+ a 60+ zvýšenou péči, a to jak v oblasti poradenství, tak při zprostředkování zaměstnání, stejně jako při uplatňování dalších možností, které dávají nástroje aktivní politiky zaměstnanosti (např. rekvalifikace, veřejně prospěšné práce, společensky účelná pracovní místa, příspěvek na zapracování).
- c) Podle § 111 zákona o zaměstnanosti poskytuje Úřad práce ČR hmotnou podporu na vytváření nových pracovních míst u zaměstnavatele, kterému bylo vydáno rozhodnutí o příslibu investiční pobídky podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách), ve znění pozdějších předpisů. Hmotná podpora na vytváření nových pracovních míst může být poskytnuta zaměstnavateli, který vytvoří nová pracovní místa v územních oblastech České republiky, mimo hlavního města Prahy. Výši hmotné podpory na jedno nově vytvořené pracovní místo a výši hmotné podpory na rekvalifikaci nebo školení zaměstnanců v závislosti na typu investiční akce a na situaci na trhu práce, vyjádřeným podílem nezaměstnaných osob nebo dalšími ukazateli, okruh osob, které mohou být umístěny na podpořených nových pracovních místech, formu poskytnutí hmotné podpory a regiony, do kterých lze podporu poskytovat, stanoví vláda nařízením. Nařízení vlády č. 221/2019 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o investičních pobídkách, Vám zasílám v příloze.

Podle § 113 zákona o zaměstnanosti může Úřad práce ČR poskytnout příspěvek na společensky účelná pracovní místa. Společensky účelnými pracovními místy se rozumí pracovní místa, která zaměstnavatel zřizuje nebo vyhrazuje na základě dohody s Úřadem práce ČR a obsazuje je uchazeči o zaměstnání, kterým nelze zajistit pracovní uplatnění jiným způsobem. Společensky účelným pracovním místem je i pracovní místo, které zřídil po dohodě s Úřadem práce ČR uchazeč o zaměstnání za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti. Výše příspěvku na zřízení jednoho společensky účelného pracovního

místa, pokud v kalendářním měsíci předcházejícím dni podání žádosti o příspěvek podíl nezaměstnaných osob v daném okrese nedosahuje průměrného podílu nezaměstnaných osob v České republice, může maximálně činit čtyřnásobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku a při zřízení více než 10 pracovních míst na základě jedné dohody může výše příspěvku na zřízení jednoho společensky účelného pracovního místa činit maximálně šestinásobek této průměrné mzdy. Výše příspěvku na zřízení jednoho společensky účelného pracovního místa, pokud v kalendářním měsíci předcházejícím dni podání žádosti o příspěvek podíl nezaměstnaných osob v daném okrese dosahuje průměrného podílu nezaměstnaných osob v České republice nebo je vyšší, může maximálně činit šestinásobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku a při zřízení více než 10 pracovních míst na základě jedné dohody může výše příspěvku na zřízení jednoho společensky účelného pracovního místa činit maximálně osminásobek této průměrné mzdy. Příspěvek na vyhrazení jednoho společensky účelného pracovního místa může být poskytován až do výše vynaložených prostředků na mzdy nebo platy na zaměstnance přijatého na vyhrazené pracovní místo, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance. Příspěvek může být poskytován nejdéle po dobu 24 měsíců.

Podle § 75 zákona o zaměstnanosti poskytuje Úřad práce ČR zaměstnavateli příspěvek na zřízení pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením (více viz odpověď k bodu d).

- d) Podle § 75 až 78a zákona o zaměstnanosti poskytuje Úřad práce ČR zaměstnavateli příspěvek na zřízení pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením, může mu poskytnout příspěvek na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním osoby se zdravotním postižením, a pokud uzavře se zaměstnavatelem dohodu o uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce, poskytuje mu příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce. Výši příspěvků a podmínky jejich poskytování upravují výše uvedená zákonná ustanovení, jejichž znění Vám zasílám v příloze.
- e) V příloze Vám zasílám mapu podílu nezaměstnaných osob na počtu obyvatel v okresech České republiky za říjen 2023 a za listopad 2023.
- f) Úřad práce ČR nezpracovává mapy ani přehledy průměrné nezaměstnanosti věkové kategorie 50+, 60+ a invalidních zaměstnanců. K Vašemu dotazu Vám v příloze zasílám přehled o počtu osob se zdravotním postižením a volných pracovních místech pro osoby se zdravotním postižením v okresech České republiky za listopad 2023. Další dílčí informace k Vašemu dotazu je možno zjistit na stránce <https://www.mpsv.cz/web/cz/mesicni>.

Plná aktuální znění zákonů, na něž je výše odkazováno, jsou bezplatně veřejně přístupná na stránce <https://www.zakonyprolidi.cz>.

K zodpovězení dotazů je možno využít také Call centrum Úřadu práce ČR na bezplatné lince: 800 779 900, e-mail: callcentrum@uradprace.cz.

5 příloh: dle textu